Европейски съюз

ПРОЕКТ "СИГУРНОСТ ЧРЕЗ ЗАКОНА, ГЪВКАВОСТ ЧРЕЗ КОЛЕКТИВНО ТРУДОВО ДОГОВАРЯНЕ"
Договор № BG 051-PO001-2.1.03
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ" 2007-2013
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

ВЪЗРАЖДАНЕ НА ИНДУСТРИЯТА НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА БЪЛГАРИЯ - ПЪТ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Таблица 1. Произведена продукция
милиона евро, текущи цени
Източник: Евростат -„Национални сметки”

Таблица 1. Произведена продукция, милиона евро, текущи цени

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Всички ик. дейности по КИД’2008	71 991,7	81 188,5	76 100,5	76 333,0	84 694,8	85 496,6
Селско и ловно стопанство и свързани с тях услуги	3 406,5	4 913,8	4 074,9	4 030,7	4 600,5	5 264,2
Горско стопанство	185,5	279,2	236,5	281,0	308,0	318,3
Рибно стопанство (рибарство и аквакултура)	22,5	25,9	28,6	26,8	34,1	40,0

Таблица 2. Брутна добавена стойност, милиона евро, базисни цени

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Всички ик. дейности по КИД'2008	25 858,8	29 518,8	30 011,0	31 044,1	33 323,3	34 074,0
Селско и ловно стопанство и свързани с тях услуги	1 382,2	2 019,3	1 370,0	1 422,2	1 690,1	2 056,9
Горско стопанство	53,7	83,3	73,8	89,8	97,3	104,7
Рибно стопанство (рибарство и аквакултура)	8,0	10,0	9,0	9,5	11,8	18,4

Таблица 3. Брой на заетите, хиляди

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/07
Всички ик. дейности по КИД'2008	3 726,7	3 814,7	3 749,3	3 603,9	3 524,6	3 436,4	-8%
Селско и ловно стопанство и свързани с тях услуги	706,2	717,0	715,6	690,9	669,3	629,6	-11%
Горско стопанство	16,6	18,5	20,2	18,5	19,0	17,8	+7%
Рибно стопанство (рибарство и аквакултура)	1,0	1,1	1,0	1,1	1,2	1,3	+30%

Таблица 4. Годишна производителност на труда*, евро

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/07
Всички ик. дейности по КИД'2008	6938,8	7738,2	8004,4	8614,0	9454,5	9915,6	+43%
Селско и ловно стопанство и свързани с тях услуги	1957,2	2816,3	1914,5	2058,5	2525,2	3267,0	+67%
Горско стопанство	3234,9	4502,7	3653,5	4854,1	5121,1	5882,0	+82%
Рибно стопанство (рибарство и аквакултура)	8000,0	9090,9	9000,0	8636,4	9833,3	14153,8	+77%

Износ 2007-2012	Внос 2007-2012
През периода 2007 –2012 г. най-голям дял от износа в стойност формират следните групи продукти: →зърнени култури (главно пшеница, царевица, ечемик) – варира от 9% до 25%; →маслодайни култури (главно слънчоглед и рапица) – варира от 13% до 24%; →тютюн и тютюневи изделия – варира от10% до 14%; →месо (главно от птици и агнешко) – варира от 6% до 7%; →мазнини и масла (главно от растителен произход) - варират от 5% до 6%; →тестени продукти - около 5-6%; →мляко и млечни продукти - около 5%; →напитки (основно вина) - около 5%.	В рамките на разглеждания период, водещи продукти в селскостопанския внос на България в стойностно изражение са: →месо (главно свинско и птиче) – 13%-17%, →захар и захарни изделия (6%-10%), →тютюн и тютюневи изделия (6%-8%), →мляко и млечни продукти, напитки и др.
През периода 2008-2012 г. първите три групи продукти (зърнено-житни, семена от маслодайни и тютюн) заемат около 50% от селскостопанския износ; тъй като това е износ предимно на суровини, експортът им остава силно зависим от конюнктурата на световните пазари.	В структурата на вноса преобладават преработените готови продукти за крайни клиенти (78%-84%)

Фигура 1. Разпределение на заетите в животновъдството според специализацията на стопанствата

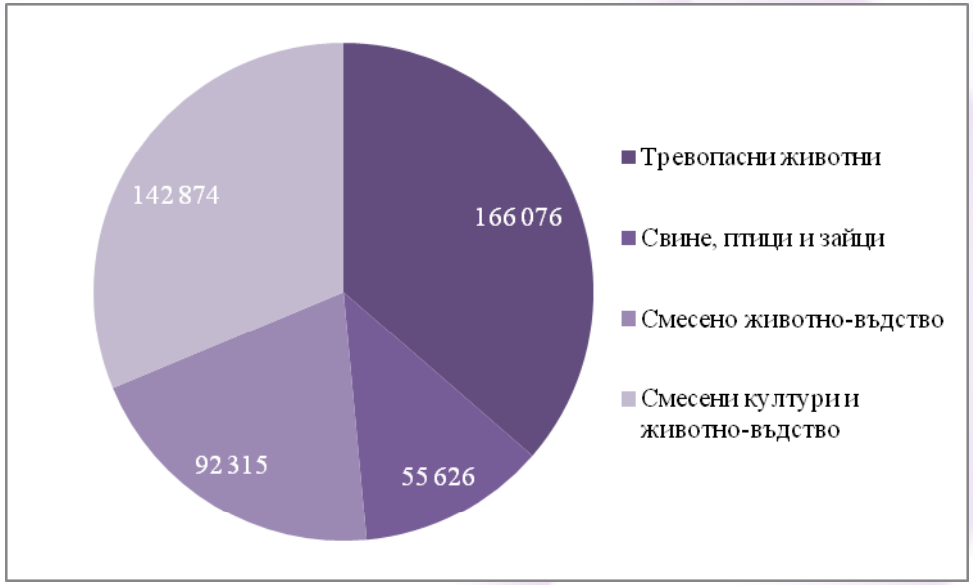

Източник: ПЗС'2010, Агростатистика, МЗХ

Фигура 2. Разпределение на заетите в растениевъдството според специализацията на стопанствата

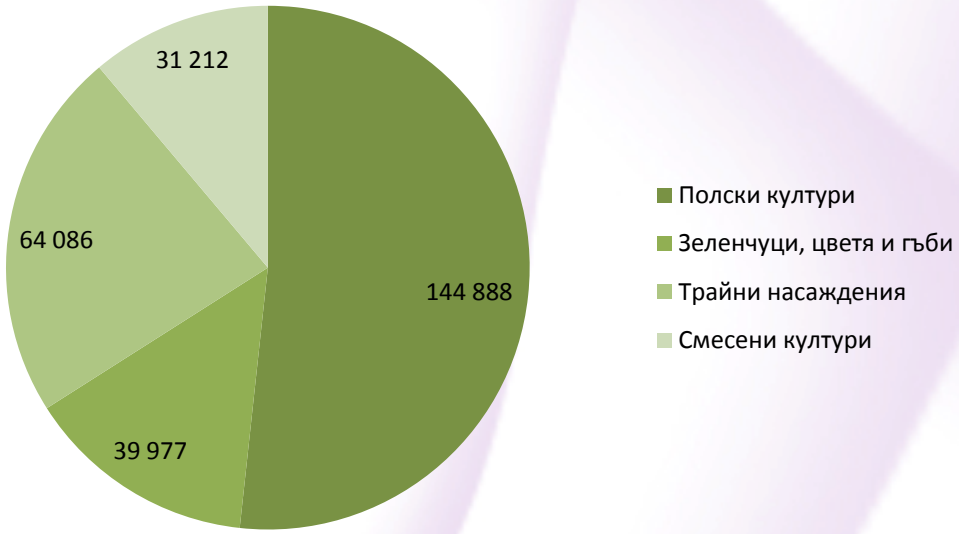

Източник: ПЗС'2010, Агростатистика, МЗХ

България допусна множество сериозни грешки по време на прехода към пазарна икономика. В областта на селското, горското и рибното стопанство те могат да бъдат обособени в две отделни категории:

1) провеждане на *недалновидни политики в селското, горското и рибното стопанство, върнали нивото на тяхното развитие с десетки години назад*

2) *почти пълна деиндустриализация на селските райони,* заради „неумелото" раздържавяване на преработвателните мощности в страната, и негативните шокове причинени от сривовете в земеделието и рибарството.

Данните на НСИ показват, че за целия период 2007-2011 г. в селските райони по националната дефиниция оперират под 16% от предприятията, и работят под 15% от заетите в нефинансовия сектор на икономиката. Те обаче генерират едва 10-12% от нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия в страната.

Данните са валидни и за тези промишлени производства, които са свързани с първичната преработка на основни суровини от селското и горското стопанство. Данните за сектори „Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия" (CA), „Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки" (CB), „Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях" (CC) показват, че и при тях се наблюдава концентрация на дейността в градските райони на страната: едва около 25% от предприятията, и между 20-28% от заетите в тези сектори са разположени в селските райони на страната, като произвеждат между 19-28% от продукцията на съответните сектори.

Демографските последствия не закъсняват: заради липса на поминък, селските райони на страната са напуснати от младото, образовано и активно население, а поне половината от територията на България е тласната в низходяща спирала на социално-икономическо развитие, въпреки огромния потенциал на **богатото природно и културно наследство на страната**:

- стопанство, което през 1991-1993 е произвеждало с около +50-80% селскостопански суровини над сегашните равнища, включително такива, каквито вече не се произвеждат – коноп, лен, цвекло…
- биоразнообразие нареждащо ни на второ/трето място в ЕС
- находища на разнообразни минерални води по цялата територия на страната
- потенциал за аквакултури - крайбрежната ивица на Черно море с обща дължина 378 км. и обща площ от 6506 км^2 ; българския бряг на река Дунав е с дължина около 470 км., сладководните водоеми във вътрешността са с обща площ около 650 км^2

Малко за **БИОРАЗНООБРАЗИЕТО**

България разполага с :

→ ***гъби,*** около 3500 вида, от тях 900 вида висши гъби, от тях ядивни около 200, разрешени за продажба 39 вида (но гъбите могат да се ползват и за рекламация/възстановяване на замърсени почви);

→ ***водорасли -*** заради натрупването на активни вещества и микроелементи в тях те могат да се ползват както в козметиката и фармацията, така и за храна в животновъдството, но и за подобрители на почвите в растениевъдството; произведения от някои водорасли агар има приложения дори в обработката на кожи и в хартиената промишленост; според други източници те могат да имат приложение и при производството на био-изолации в строителството, или като пълнеж в мебелната промишленост - например на матраци, мека мебел, но също така и при производството на биодизел;

→ ***лишеи*** – потенциална суровина за фармацията и санитарията – произвеждат бактерицидни киселини;

→ ***лекарствени растения*** - доказано българите са ползвали в историята си около 770 вида – П. Димков е събрал над 10,000 рецепти; за сравнение арабите са ползвали около 1600 растителни вида, а китайците 1900; ЗЛР обхваща над 740 растителни вида

→ ***витаминозни растения*** - около 320 вида;

→ ***етерично-маслени растения*** - около 500 вида;

→ ***медоносни растения*** - около 500 вида

Продуктите на селското, горското и рибното стопанство са суровини за редица отрасли на преработвателната промишленост:
C10 Производство на хранителни продукти
C11 Производство на напитки
C12 Производство на тютюневи изделия
C13 Производство на текстил и изделия от текстил (без облекло)
C14 Производство на облекло
C15 Обработка на кожи, производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм
C16 Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене
*C21 Производство на лекарствени вещества и продукти (*включително с растителен произход, например хомеопатични препарати*)*
C31 Производство на мебели

но допринасят и за развитието на:

I 56 Ресторантьорство
F Строителство
I 55 Хотелиерство
C28 Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение

Малко за **ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

→ В страната има регистрирани над 40 хил. паметника на недвижимото културно наследство. В списъка на световното наследство на ЮНЕСКО са включени 9 обекта. В страната има 160 манастира, повече от 330 музея и галерии, богати традиции в провеждането на фестивали и празници, запазено етнографско наследство, национална кухня и качествени вина и др. В страната има официално обявени 142 курорта, от които 54 са балнеолечебни, 56 планински климатични и 28 морски.

→ В България има общо над 225 находища на минерални извори с общ дебит над 5000 л/сек. За условията на Южна България те са 148, а за Северна - 77. В Южна България преобладават естествените находища, а в Северна България - чрез сондаж. Общият годишен обем на експлоатационните запаси на минерални води е 109 млн. кубични метра (3,45 л/сек.), от които само половината се използва само за различни, главно стопански цели.

→ Данни на БАН показват находища на евентуално подходящи минерални извори и в изоставащи райони като Видин и Омуртаг; находищата не присъстват в Списъка на МОСВ на находищата минерални води, изключителна държавна собственост (Приложение 2 към Закона за водите), нито в РЕГИСТЪР на МСОВ на ресурсите на минералните води – публична общинска собственост по находища и водовземни съоръжения.

ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ПРОЕКТ “СИГУРНОСТ ЧРЕЗ ЗАКОНА, ГЪВКАВОСТ ЧРЕЗ КОЛЕКТИВНО ТРУДОВО ДОГОВАРЯНЕ”

Договор № BG 051-PO001-2.1.03

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ” 2007-2013

ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН ФОНД

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

СОФИЯ 1000
ПЛ. МАКЕДОНИЯ 1
ТЕЛ. 02 4010 540
WWW.KNSB-FLEXICURITY.ORG

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН ФОНД И РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

→ Съгласно Решение 153/24.02.2012 г. на МС за обявяване списък на курортите в Република България и определяне на техните граници, броят на **балнеолечебните курорти от национално значение е 19**, като преобладаващата част от тях развиват дейността си Южна България, въпреки че потенциал за развиване на такава дейност има и в Северна България, включително в област Видин. 13 от балнеоложките курорти (+2 извън списъка) имат обекти, които развиват дейност в рамките на "Специализирани болници за рехабилитация-Национален комплекс" ЕАД (**"СБР-НК" ЕАД**), вж. http://www.rehabilitation.bg/bg-main.php ; броят на леглата в 15-те обекта възлиза на почти 2200.

→ Никой не докладва дейността им, и не знаем* колко нощувки, пациенти и проходи се генерират в тях, но за сравнение, в докладваните от НСИ Курорти с национално значение, определени с Решение № 45 на МС от 25.I.2005 г. **, в тях през 2013 година има почти 140 хиляди легла, генерирани са почти 11 милиона нощувки от над 1.84 милиона пренощували лица, като приходите възлизат на почти 461.5 милиона лева.

→ В Резюме: 255 находища на минерални води (1600 извора), 54 лечебни курорти – 19 с национално значение, има данни за около 2200 легла към ("СБР-НК" ЕАД), не се фокусират национални усилия върху развитието на здравния/рехабилитационен туризъм.

* Липсват данни в интернет

** черноморските Албена, Дюни, Слънчев бряг, Елените, Златни пясъци, Приморско, Константин и Елена, както и планинските Боровец и Пампорово

Основните *направления* за преодоляване на негативните социално-икономически и териториални развития, както и за по-пълно възползване от ресурсите на страната са **три**:

→ *Ребалансиране на перспективите* за развитие на браншовете на първичните сектори, което да доведе до тяхното изсветляване, както и създаване на нов тип производства на първични продукти, включително на основата на култивирано отглеждане на ценни, понастоящем диворастящи, видове

→ *Реиндустриализация на селската икономика* за добавяне на повече стойност към местно произведените суровини чрез по-пълно оползотворяване на суровините и ресурсите, за създаване на иновативни и наукоемки крайни продукти, съчетана със създаване на нова и много по-разнообразна заетост в селските райони на България

→ *По-пълно обвързване на реализацията на продуктите* на селското, горското и рибното стопанство и свързаните преработки, с развитието туризма в селските райони, и особено с развитието на здравния туризъм основан на балнеология за възстановяване и природно лечение на хронични заболявания

Националните усилия на България *по <u>първото направление</u>* следва да доведат до увеличаване суровинната обезпеченост за преработвателните предприятия, но и до увеличаване на *биологичната продукция* в земеделието и аквакултурите, които да се превърнат в основата за производството на качествени храни и напитки. Трябва да се възстанови и производството на технически култури – и особено на *влакнодайните*, които да захранят с качествени местни суровини предприятията в текстилната промишленост и свързаните последващи преработки до готови облекла. Асортиментът на земеделската продукция следва да се обогати *с **култивираното отглеждане** на нови ценни и уникални растения* от българската флора, включително такива които да позволят нов тип преработки за производството на нетрадиционни за България продукти: например, *естествени заместители на традиционните консерванти, овкусители, оцветители, емулгатори за ХВП, оцветители за текстилната промишленост, извлеци – суровина за козметиката и фармацията* и т.н. Аквакултурното стопанство следва да обърне внимание и на нетрадиционни за България производства, включително на *ценни водни растения*, като основа за нови производства на българската ХВП, на козметичната и фармацевтична индустрии. *Фокус на усилията по това направление трябва да бъдат семейните стопанства, чиито управители живеят в селските райони на страната, и особено на техните сдружения и организациите на производителите, в които те членуват.*Усилията следва да бъдат съчетани с възстановяване на поливната система на страната, чието значение на ключов фактор за конкурентността на селското стопанство нараства с настъпването на климатичните промени.

Дейностите по *второто направление* следва да доведат създаването на преработвателни мощности от нов тип в селските райони на страната, позволяващи диференцирано сортиране, обработка и преработка на първична продукция от земеделието, горското и рибното стопанство съобразно разнообразните очаквания на пазарите в ЕС и трети страни. Селските райони трябва да са способни да произвеждат качествени храни и напитки от местно произведени биологични суровини от земеделието и аквакултурите, както и качествени междинни продукти за текстилната и кожарската промишленост, за фармацията и козметиката. Модерните преработвателни мощности следва да са ресурсоефективни, т.е. да са способни да извличат множество ползи и продукти от една и съща суровина, като работят възможно на близко до принципите на безотпадните технологии, включително като оползотворяват отпадъчната биомаса за собствени енергийни цели.

*Фокусът на усилията по това направление следва да бъде създаването на клъстери от предприятия за взаимосвързана обработка и преработка на суровините от селското, горското и рибното стопанство включително до комбинирането им до иновативни продукти за директно потребление, каквито са **функционалните храни** и **напитки** и **козметикотекстилите**. В оптималния случай клъстерите ще работят на **общи специализирани индустриални зони**, създадени на базата на ПЧП, с участието на местните власти и организациите на местните земеделски производители.*

Дейностите по *третото направление* следва да „вплетат" поне част от местно произведената продукция в цялостния туристически продукт развиван на територията на конкретната селска община, като по този начин допринасят за повишаване на неговото качество. В тази връзка, качествените храни и напитки от биологични суровини, местно произведените извлеци и етерични масла от растения с ценни биологично активни вещества, *функционалните храни и напитки*, *козметикотекстилите* биха дали особено значим принос за развитието на местен здравен туризъм, и възможно най-висока добавена стойност за местната икономика.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Селско стопанство

→ Биологичното производство: според новия зелен договор биологичното производство изисква по-голяма годишна заетост, с около 10-20% повече спрямо конвенционалното.

→ Нови производства на новокултивирани ценни, понастоящем диворастящи растения, гъби, лишеи, мъхове.

→ Възстановени производства на влакна за целите на текстилната промишленост.

→ Възстановяване на суровинната база за преработвателните предприятия произвеждащи храни и напитки, и особено за плодове, зеленчуци, месо, мляко, както инсталирането на хладилници, сортировъчни линии за плодове и зеленчуци, създаването на хранилища за местно произведени ябълки, кореноплодни и т.н. (**самото наличие на сортировъчна машина създава с до 30% повече заетост за берачите на череши**)

Наш анализ върху потенциала за създаване на нова заетост в само два сектора на земеделието - животновъдството и производството на плодове и зеленчуци, показва значителни възможности за създаване на работни места в селското стопанство на България, респективно в селските райони на България, при задоволяване на 80-90% от вътрешното потребление с продукти произведени от селското стопанство на България. По наши изчисления този потенциал възлиза на ***над 270,000-370,000 нови работни места*** само в двата разглеждани земеделски сектора. Трябва да се отчете че ***специално в областта на животновъдството създаваните работни места ще са със заетост близка до целогодишната***.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА 2

Рибно стопанство и особено аквакултури

Както за селското стопанство горе – нови производства от нови стопанства отглеждащи ценни водни растения с множество приложения в ХВП, фармация, козметика, биогорива, храни за животни, подобряване на почвите и т .н. Няма да се конкурират със сегашните аквакултурни стопанства.

Горско стопанство

Заетост в научно-развойните среди, които да:

- установят потенциалното промишленото значение на диворастящата флора (висши растения, гъби, мъхове, лишеи, водорасли)
- разработят технологиите за тяхното култивирано отглеждане
- разработят технологиите за извличане и комбиниране на ценните им вещества в междинни продукти/вложения за ХВП, козметика, фармация, но и евентуално в строителството, обзавеждането, производството на възобновяема енергия и горива, и дори металургия.

След това бъде създадена заетост в институтите и разсадниците, които да масовизират технологиите и вложенията в новите първични производства.

Възможно е да се генерира и заетост в ***машиностроителните предприятия***, които да въоръжат стопанствата, развиващи новите производства, и евентуално после за самата преработка на суровините до вложенията им в новите крайни продукти.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА 3

Преработващи предприятия

Ще се създават предимно нови предприятия, или ще се инсталират нови мощности в съществуващи предприятия в СР, способни да преработват новите асортименти от първична продукция на селското, горското и рибното стопанство. Виждането е, че в началото тези предприятия ще са малки цехове способни да произведат междинни продукти/вложения за последващи преработки в по-големи предприятия в градските райони, които предприятия са установили трайни сътрудничество с научно-развойни звена в България и ЕС. При тези предприятия винаги следва да е налице стремеж за извличане на още една полза от преработваната суровина; например овчата вълна може да се изпреде на (1) нишки, но при самото й пране може да се извлича и (2) серей за козметичната промишленост; от отпадъчните люспи на доматите за (1) консервиране може да се извлече и (2) ликопен за козметичната промишленост или евентуално оцветител за ХВП, и т.н. От остатъчната биомаса пък могат да се създадат (1) енергийни носители – пелети, брикети, биогаз, или (2) направо да се произведе електрическа или топлинна енергия в инсталация за комбинирано производство на електричество и топлинна енергия (CHP). Такива инсталации изискват по-големи обеми биомаса и може да се наложи съвместното им захранване от няколко преработвателни цеха, ферми и т.н. Това обаче ще е възможно ако местните власти предприемат стъпки да настанят преработките на територията на обща специализирана индустриална зона.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА 4

Специализирани индустриални зони

Ще изискват поддръжка (инженери и техници) и охрана. При производство на възобновяема енергия ще има нужда от електротехници и диспечери при разпределението на произвежданата топлинна и електрическа енергия по така наречените умни мрежи (smart grids).

Туризъм

Новите местно произведени качествени продукти не само ще добавят към уникалността на местния туризъм, но и индиректно ще поддържат работни места в транспорта, продажбите на дребно, хотелиерството и ресторантьорството.

Ако и когато местните общности успеят да вплетат наукоемките продукти функционални храни напитки и козметикотекстили в здравния туризъм развиван на местно ниво, тогава ще се поддържат и работни места за висококвалифициран медицински персонал, който в момента панически напуска пределите на застаряваща и замираща България.

И функционалните храни и напитки, и козметикотекстилите имат приложения и при подготовката на спортисти за върхови постижения. В случай че са създадени да отделят фитонциди, козметикотекстилите биха могли да поддържат и по-чиста от бактерии и вируси въздушна среда, което има приложения в Спешната помощ, средствата за масов транспорт (включително самолети и кораби от Азия), публичните учреждения с голям човекопоток.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА 5

Непряко генерирани работни места

Такива ще се създават в строителството - при изграждането на новите обекти и зони, респективно на обслужващата инфраструктура.

Така ще се генерират и работни места в дърводобивната, дървопреработвателната и мебелната промишленост, които трябва да оборудват новите обекти.

Освен тях, постоянни работни места ще се създадат и в сектора на комуникациите – включително интернет, които да обслужват дейността на новите производствено преработвателни единици и/или обектите участващи в местните туристически продукти.

Разбира се нови работни места ще се създават и в образованието, съветническите услуги, административно контролните институти, централната и местната администрации, сдруженията и организациите на производителите, преработвателите и туроператорите, чиито съвместни усилия ще трябва да гарантират устойчивост на процесите и стандартно качество на новите продукти и услуги.

КРАТКОСРОЧНИ И СРЕДНОСРОЧНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА РАСТЕЖ, ЗАЕТОСТ И ДОХОДИ (ИНДУСТРИАЛНО ВЪЗРАЖДАНЕ)

А) **Краткосрочни мерки – ребалансиране и диверсификация**

(1) за фокусиране на българските стопанства и предприемачи върху възможностите за икономически растеж и работни места които дава биоикономиката,

(2) за проучвания промишлените ползи, разработване и масовизиране на нови технологии за отглеждане на новите стопански видове растения, както и за производство на новите продукти, създаване на стандарти за новите продукти на преработващата промишленост

(3) за проучвания и каталогизиране на местата за създаване на допълнителна база за балнеология като основа за здравния туризъм

(4) за проучвания стопанското значение и тенденциите в производството на биологична продукция, значението на лечебните растения, значението и потенциала от продукцията на ценни сухоземни и водни растения, гъби, лишеи, мъхове, водорасли

(5) за формулиране на политика и стандарти за нов туристически продукт за здравен туризъм, които да са основа за ежегодното сертифициране на обектите лицензирани да развиват такъв тип туризъм;

(6) ребалансиране на перспективите за развитие на различните земеделски браншове като постигне нов начин на разходване на европейските и национални средства за земеделие, насочвайки ги приоритетно за семейните стопанства със смесено производство, особено ако са управлявани от млади фермери, към неглижираните досега сектори – животновъдство производство на плодове и зеленчуци, към производството на нови растителни ресурси – влакнодайни растения и/или растения с ценни биологични вещества, към производството на биопродукция като предпоставка за последващата им преработка в качествени крайни продукти за пряко потребление, към сдружаването на земеделски, или горски или аквакултурни стопанства в организации на производителите.

(7) нов работещ данъчно-осигурителен статут на земеделските производители и особено на временно наетите работници, които мерки да водят до пълно изсветляване на сектора след старта на тяхното прилагане

КРАТКОСРОЧНИ И СРЕДНОСРОЧНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА РАСТЕЖ, ЗАЕТОСТ И ДОХОДИ (ИНДУСТРИАЛНО ВЪЗРАЖДАНЕ) 2

А) **Краткосрочни мерки – ребалансиране и диверсификация**

(1) за фокусиране на българските стопанства и предприемачи върху възможностите за икономически растеж и работни места които дава биоикономиката,
(2) за проучвания промишлените ползи, разработване и масовизиране на нови технологии за отглеждане на новите стопански видове растения, както и за производство на новите продукти, създаване на стандарти за новите продукти на преработващата промишленост
(3) за проучвания и каталогизиране на местата за създаване на допълнителна база за балнеология като основа за здравния туризъм
(4) за проучвания стопанското значение и тенденциите в производството на биологична продукция, значението на лечебните растения, значението и потенциала от продукцията на ценни сухоземни и водни растения, гъби, лишеи, мъхове, водорасли
(5) за формулиране на политика и стандарти за нов туристически продукт за здравен туризъм, които да са основа за ежегодното сертифициране на обектите лицензирани да развиват такъв тип туризъм;
(6) ребалансиране на перспективите за развитие на различните земеделски браншове като постигне нов начин на разходване на европейските и национални средства за земеделие, насочвайки ги приоритетно за семейните стопанства със смесено производство, особено ако са управлявани от млади фермери, към неглижираните досега сектори – животновъдство производство на плодове и зеленчуци, към производството на нови растителни ресурси – влакнодайни растения и/или растения с ценни биологични вещества, към производството на биопродукция като предпоставка за последващата им преработка в качествени крайни продукти за пряко потребление, към сдружаването на земеделски, или горски или аквакултурни стопанства в организации на производителите.
(7) нов работещ данъчно-осигурителен статут на земеделските производители и особено на временно наетите работници, които мерки да водят до пълно изсветляване на сектора след старта на тяхното прилагане

7.2. Средносрочни мерки – добавяне на стойност чрез реиндустриализация

Мерките за сглобяване на новата биоикономика на селските райони следва да се осъществяват едновременно в няколко направления от мерки:

→ ***за допълнителна суровинна база:***
Информиране, ориентиране и съветване на стопанствата готови да започнат нови/нетрадиционни производства в селското горското и рибното стопанство
Подкрепа за стопанствата стартиращи нови производства в селското, рибното и горското стопанство, или възстановяващи традиционни производства (влакнодайни и други технически растения)
Подкрепа за обединяване тези стопанства в организации на производители

→ ***за създаване на база за допълнителна преработка:***
Подкрепа за местните власти за създаването на специализирани индустриални зони, в които могат да бъдат настанени преработвателните мощности; приоритет се дава на мощностите на местните организации на производителите
Подкрепа за създаването на преработвателните обекти и тяхното оборудване

→ ***за интегриране на продуктите в местен (здравен) туристически продукт:***
Създаване/оборудване на обектите за лечение (няма предвидени програми; трябва да се търсят възможности за ПЧП, включително с участието на чужди инвеститори)
Подкрепа за местни пазари

Европейски съюз

ПРОЕКТ "СИГУРНОСТ ЧРЕЗ ЗАКОНА, ГЪВКАВОСТ ЧРЕЗ КОЛЕКТИВНО ТРУДОВО ДОГОВАРЯНЕ"
Договор № BG 051-PO001-2.1.03
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ" 2007-2013
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

ЕСФ България
Европейски социален фонд

Настоящият документ е изготвен по проект BG051PO001-2.1.03 „Сигурност чрез закона, гъвкавост чрез колективно трудово договаряне". Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз. КНСБ носи цялата отговорност за съдържанието на клипа, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.